

Лэдзёны ВКП(б)  
Сыктывдинса  
райком да  
райисполком

# КОЛХОЗНИК

№ 88 (389)

Сентябр

21

1938 во

Номерлөн дон 10 ур

## Обеспечитны ВКП(б)-лыс історія пыдысаң велөдөм

Ставсојузса Коммунистическөй (большевикяс) партија історіалөн Краткөй курс кыскис ас дінас вниманіјесө став коммунистяслыс, став непартијнөй большевикяслыс. Тајд мудрөй научнөй трудас сталінскөйа чукөртөма меґса воынмуныс, меґса революционнөй партија стрөйтөмыс опыт, сетчө чукөртөма большевизмыс зев ыжыд ідејнөй озырлун. ВКП(б) історіялыс Краткөй курс велөдөм вооружитас партијаөс вына ідејнөй дружіеөн, отсалас бырөдны мијан партијнөй кадряслыс теоретическөй слаблун. Мијан воын өні став жужданас сулалд мөг: кыскыны став партијаөс ВКП(б)-лыс історія велөдөмд.

Тајд делдыс серјознөй да кывкутана, коді оз терпіт термасөм да шуміха, а требујтө последовательност, бура лөсөдчөм да вылын организованност. Колд гөгөрвоны, мы сорныс мунд оз кампаніјяс жылыс, кодјас кутөны опрефелоннөй, жеңыд срокјас, а планомернөй, пыдысаң велөдөм жылыс. Ташөм делдын термасөм, быдсама парадност да шуміха вермасны вајны сөмын вред. Најд вермасны вајөдны веркөсті відөдөмд, да целсө оз ло шөдөдөма. Од большевистскөй пропагандалөн выныс сыын, мы сіјд помөд востд вопросылыс пышкөссө, пыдысаң анализүјтө јавленіјяс, велөдө налыс јітөдјасөс, убеждајтө да нуөддө јөзөс. Сөмын ташөм ногөн позд воспитывајтны мијанлыс партијнөй кадрјас да калитны најөс ідеологическөй.

Но ВКП(б) історіялыс Краткөй курс велөдөм дінө партијнөй организацијасөн термасөмдөн, несерјознөй матыстчөмлөн примерјасыс абу-нін еша. Уна местајасын руководительјас ез думыштны сы жылыс мысаңжө заводитны партијалыс історія велөдөм, кушөм колдны сы вылө мероприятіјяс, да ез сувтөдны ас воңаныс основнөй вопроссө: кушөм лөсөдчан уж нуөдны сы мөгыс, меґмы заводитны ВКП(б) історіялыс Краткөй курс велөдөм? Сы пыддө најд термасөмдөн, экстреннөй пөрадокөн назначајтөны первој занатіјяс став (обязательнө став) кружокјасыс. Ташөм термасана матыстчөмыс вајөдіс і неправилнөй решеніјясөс. Көн-сурө партијалыс історія велөдөм вајөдісны өдвалы ез өбөдајтан перерывјас дырјі массөвөй лыдөдөмд, колана разјасненіјясөс, аслыныс велөдчысјаслы материалнас бура төдмасны сеттөг. Но гөгөрвоана, мы учебниклөн быд глава, меґсасө нөлдө гла-

ва, кодөс сөдма маркөизмленінізм філософіјалы, большевистскөй партијалөн теоретическөй подувјаслы, требујтө лөсөдчөм, кын карандашөн вниамателнөй разбор, өд Краткөй курс быд формуліровкаын сетөма зев ыжыд теоретическөй да политическөй содержаніје. А незадачливөй руководительјас оз көсјыны та жылыс думыштлыны да вөдөны ушщерб большевистскөй пропаганда интересјаслы. Термасөм вөлі петкөдлөма і партијнөй просвешченіје кружокјас ужын. Пыржө, мыјөн сөмын „Правда“-ын печатајтисны учебниклыс өчерөднөй глава, пукөісны сіјөс „проработајтны“, лыдөісны первој да мөд глава, төдтөг, мы вісталөма көймөдас, курс јывыс ставнас тырмана представленіјетөг.

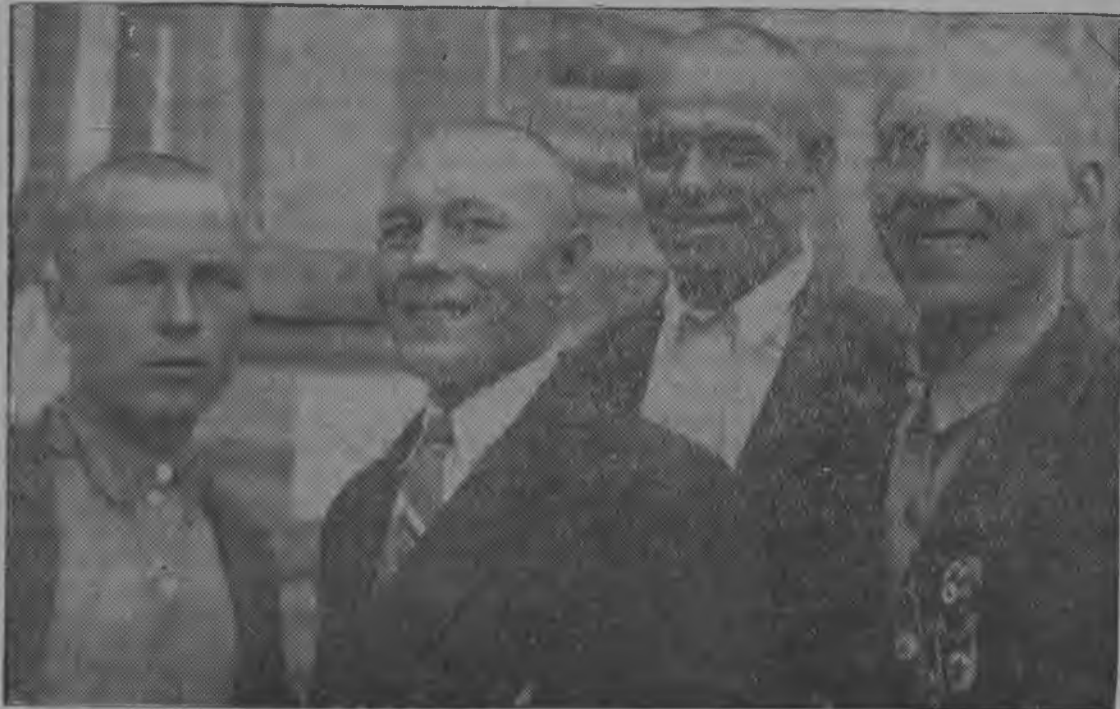
І первој і мөд случаяс петкөдчөс партијнөй организацијассаң лөсөдчана уж нуөдтөм, зев важнөй вопрос кампанејскөйа „прөвернитны“ зилөм.

Мысаңжө должен лоны заводитөма ВКП(б) історіялыс Краткөй курс велөдөм кешлө лөсөдчөм? Заводитны колд пропагандистјасөс подготөвитөмсаң. Тајд основнөй, централнөй вопрос, кодөс решиттөг оз поз решитны мукөд вопросјасөс.

ВКП(б) історіалөн Краткөй курс теоретическөй общцајтө большевистскөй партијалыс став гигантскөй історическөй опытсө, сіјд сетд збылыс научнөй, маркөистскөй објасненіје рабочөй класслөн да сіјд партијалөн революционнөй тыш зев сложнөй моментјаслы. Колд гөгөрвоны тајд научнөй трудлөн мудростлыс став жуждалунсө да велөдны сы вылын коммунистјасөс тышлөн да победајаслөн большевистскөй іскусствоө. Абу-өмөј гөгөрвоана, кушөм ыжыд роль долженөс ворсны партијнөй пропагандистјаслөн кадрјас, кодјаслы доверитөма партијаса шленјасөс политическөйа воспитајтөм, кодјас долженөс вајөдны велөдчысјасөз ВКП(б) історія Краткөй курслыс быд кывт?

Партија заводитө выл, ыжыд уж, код дінө оз поз матыстчыны важ меркадн. Асланыс велөдчысјас дінө мунтөз мијан пропагандистјас ставыс меґвоз, кывшутөг, нуждајтөны серјознөй подготовкаын. Сөмын сіјд партијнөй организација обеспечитас делдыс успех, кодлөн руководительјасыс занатіјяс вылө кутасын чукөртлыны пропагандистскөй вынјаслыс цветсө, сорнитны јөзкөд, разјаснајтны

(Помсө візөд 2 листбокыс)



Ыжыд шуд лоны славнөй Красној Арміја радјасын. Ыжыд кыпыдлунөн да гажаа призывникјас призывајтисны, најд көсөдны лоны социалистическөй отечество славнөй дорјысјас радын. Снімок вылын: Ыб сиктөветовса призывникјас В. І. Шашев, Н. Л. Чабанов, Мальцев да В. І. Колегов. Најөс призывнөй комиссија бөстис Красној Арміја радјасө.

## Чехословакіяын положеніје

ПРАГА, 17. Чехословакөй правітелство лөзис уна выл шудм странаын республиканскөй пөрадок обеспечитөм куза. Распутитөма не сөмын генлејновскөй партија, но і став организацијас, кодјас вөліны сіјд руководство улын. Генлејновскөй партијалөн став областнөй центрјасса помешченіјясын (Прага, Карловөй Варјас Карлсбад, Устөі, да с. в.) нуөдөма шөбөсөмјас. Шөбөсөдөн став азөд материалјас конфискујтөма, помешченіјясөс печатајтөма. Генлејновецјас централнөй руководстволөн Хебса зданіјеын шөбөсөдөн азөдма список 80 курс морт вылө, кодјас долженөс вөлі участвујтны путчын кіјаныс дружіеөн. Генлејновскөй комитетјас помешченіјясыс азөдма уна дружіе. Оти генлејновскөй главар керкаын шөбөсөдөн азөдма кујім јашщик ручнөй гранатајас, 10 автоматическөй вентовка да германскөй проісхожденіјеа уна огнестрелнөй припасјас. Генлејновскөй штурмовикјаслөн 5 морта банда шөбөсөс зилөдөма вөчасны. Ставнысө најөс арестујтөма да сетөма особөй суддө. Генлејновскөй партијаса уна комитетын азөдма взрывчатөй вешчөствојас, кодјас вісөдмыны консервнөй банкајасын, бензін бакјасын да с. в.

Оружіе да огнестрелнөй припасјас 24 час чөжөн быт сдајтөм жылыс приказ паскөдөма сіз-жө Моравіјаса став округјас вылө.

Правітелстволыс мероприятіјяс восторженнөја вострөйтөма чехословакөй народлөн паскыд массајасөн.

Тані паскалөм сорніјаскөд јітөдын сы жылыс, мы быттө Чемберлен вөзјис

Гітлерлы Судетскөй областын плебисцит нуөдөм да сетчө международнөй полиција пыртөм, премьер-міністрөс вежыс Бехіне выступитис талун иностраннөй делөјас куза міністерствоса офіціозын „Лидове новіны“ газөтын шыөдчөмдөн, көні віставсө: „Плебисцит—војнаө мед жеңыд туј. Чехословакіяын абу сөщөм правітелствоыс-кө ескө і азғысис, то сіјөс өти час чөжөн ескө вөлі путкылтөма став нација возмушченіјеөн, коді сөгласитчө буржыкөн кувны ассыс отчизна јукөнјас вылө орјөдлөм дорыс... Мијан странаын оз ло некушөм плебисцит, некушөм международнөй полиција. Ми асным лөсөдім пөрадок, асным сіјөс сохранитам. Ми вісталам, мы асным вермам пөртны олөмө мијан республикаын националностјас тырвыјө равноправіјелыс программа“. Стагта помас Бехіне шыөдчөс чехословакөй общшественност дінө чукөстчөмөйн сохранитны тырвыјө доверіје правітелстволы да арміјалы.

## Германіјаын војеннөй дастысөмјас

ЛОНДОН, 17. Рејтерлөн берлінскөй корреспондент јуөртө, мы германскөй печат оз зөб Чехословакіјаөс мырөдөн бөстіг кешлө Германіјаын нуөдөсөн дастысөм. Пример пыддө корреспондент вајөддө „дејче Алгемејне цөјтунг“ газөтылыс шыөдчөм, коді требујтө отлаавны Судетонемецкөй областсөс Германіја дінө. Вопроссө мөд ногөн решитөм, гіжө газөт, лоны оз вермы.

Германіјаын, возд нуөддө корреспондент, нуөдсө всеобщщөй мобілізација кешлө лөсөдчөм. Призывајтөм резервистјасөс, кодјас өні прөјөдітөны војеннөй велөдчөм, колөма нөшта өти төлыс кешлө. Став мужчінајас, кодјаслөн ем војеннөй подготовка, да кодјаслы абу-на 45 арөс, а сіз-жө запасыс офіцерјас да војеннөй врачјас, сылыдын і „неаріјскөй проісхожденіјеа“ врачјас регіструјтөбны војеннөй ведомство органјасын.

(ТАСС)

## Гітлерлөн Чемберленкөд сорнитчөмјас жылыс јуөртөм

БЕРЛИН, 16. Гітлерлөн Чемберленкөд сорнитчөмјас жылыс офіціалнө јөзөдөм јуөртөмын индысөс, мы сіјд сорнитчөмјасас вөлі лөдм положеніје жылыс мөвпјасөн паскыда вежласөм. Возд индысөс, мыј англискөй премьер-міністр талун бөр лөктө Лондонө брітанскөй кабинеткөд совешцајтчөм вылө. Некемын лун мысті

Гітлер да Чемберлен костын сорнитчөмјас кутасын нуөдөсны возө.

Германскөй печат, сорнитчөмјас комментірујтөмдөн, төдчөддө, мыј Гітлер вісталис Чемберленлы Чехословакіја дінө аслас требованіјясыс ні өти шаг вылө не бөрынтчөм жылыс, кодјасөс ізложитөма сыөн нуеренбергскөй „сјезд“ вывса рөчын.

# Обеспечитны ВКП(б)-лыг исторія пыдысан велөдөм

став кыптана вопросасо, обяснайтны сїџ выльсо, мы ем ВКП(б) исторія Краткөй курсы, да регуларно ужавны пропагандастаскөд. Јонжыка квалифицированнөй пропагандистаслөн неыжыд группа, кодї бостас ташөм подготокасө, саммас обслужитны пропагандистаслыг мөд, јона унжык лыда группа, да ташөм ногөн мїјан пропагандистскөй кадрјас занатїејас процессы кутасны агныс велөдчыны. Пропагандистасөс воҗжык гөтөвітөм, налөн постөјаннө совершенствутчөм—партијнөй велөдчөм успехлөн објазателнөй условїе.

Руководашщөй партијнөй работнїјас, обкомса, горкомса, райкомса секретарјас пропаганда да пропагандистасөс бөрјөм долҗенөс бостны асланыс кїд. Главнөйыс сыын, медым первој өчерөдөн пропагандистаснас лоїсны агныс руководашщөй партијнөй работнїјасыс — партијнөй комїтетјасас секретарјас да шленјас. Пропагандистас составын долҗенөс лоны руководашщөй партијнөй работнїјас. Тајө отсалас правїлнө котыртны делө, отсалас мїјан руководашщөй партијнөй кадрјаслы подготөвитчыны теоретїескөја.

Кружокјасын локтан занатїејас успехлөн основнөй условїе ем ВКП(б) исторїја Краткөй курслыг главајас воҗыв индивидуалнө лыдөдөм. Колөсетны позанлун быд коммунисты вни-мателнө лыдыны учебнїк-лыг јөзөдөм лїстбокјас да бура гөгөрвоны лыдөдөсө. Сөмын Краткөй курснас велөдчысјасөн бура төдмасөм дырјї позө сорнїтны кружокјасын успешнөја пыдысан ужалөм јылыс. Позө-өмдөй прїзнайтны мы-кө-мында нормалнөјөн, мы

јөз мундны кружок занатїе велө материалсө думышт-лытөг, лыдөдөсө перева-рїттөг да, өтї темасө кычї колө проработаттөг, пөж-арнөй пөрадокын вужөнны мөдө? Ташөм термасөмыс оз ков да нїнөмөн оз вермы лоны оправдајтөма.

ВКП(б) лыг исторїја пыдысан велөдөм заводїтчас Краткөй курс торја кнїгаөн петөм бөрын. Секи настојашщөја долҗенөс заводїтны ужавны партијнөй просвещенїелөн кружокјас, а өнї колөм кадсө колө сетны пропагандистасөс подготөвитөмлы да коммунистјасөс Краткөй курсөн воҗыв төдмөдөм-лы.

ВКП(б) исторїјалыс Краткөй курс велөдөм став пропагандистскөй уж кыпөдас вылын уровень велө. Колө разјаснїтны партијнөй актїв-лы, став коммунистјаслы Краткөй курслыг зев ыжыд төдчанлунсө, стојкөй боль-шевикјасөс воспитатан делөын сылыс зев ыжыд ролсө. Колө решїтелнө тышканы преподајтөмын изврашченїејаскөд, пропагандистскөй уж дїнө несер-јознөй отношенїекөд.

Мїјан емөс нөшта невеж-дајас, кодјас партијалыс зев ценнөй, ловја меропрїјатїе кїтрїтчөмөн пөртөны формалностө. Сїз, напїрмер, КП(б)У Кїевскөй горкомыс пропаганда отфелын јура-лыс Остапенко јорт сетїс карса пропагандистаслы „установка“: партијнөй шко-лајас-кө прөјдїтїсны вїт тема, то ВКП(б) исторїјалыс Краткөй курс најө велөдөны сїјө темас куҗа, кодјасөс ез ло прөјдїтөма важ про-грамма сертї. Ташөм-жө индөд сетїс КП(б)У Маке-јевскөй горкомса секретар Кореңев јорт, кодї шөктїс ВКП(б) исторїјалыс Краткөй курс велөдөм заводїтны первој главасан сөмын сїјө

школајасын, көнї помалөма сөмын нөл тема важ учеб-нїк программа сертї. Мыј инмө школајас јылыс, көнї помалөмны сїзїмөд да көк-јамысөд темас, то Коре-ңев јорт установка сертї најө бытөкө не долҗенөс велөдны первој вїт главасө, а заводїтасны вескыда сїјө главасан, кодї кутас лө-савны өчерөднөй темалы.

Партијнөй организацијајас-лөн објазанностыс сыын, медым разјаснїтны ташөм сама „заводїтчөмјаслыс“ өшыбкасө. Партијнөй просвещенїелөн став сет, кодї ужалө ВКП(б) - лыс исторїја велөдөм вылын, долҗен тырвыд да став-нас велөдны ВКП(б) исто-рїјалыс Краткөй курс, кодөс ошкөма ВКП(б) ЦК-өн.

Колө өлөдны сїз-жө і мөд өшыбкыс. Емөс руководї-телјас, кодјас лөбөдөны өбвалї оз кык төлысөс лїбө кујїм төлысөс срок ВКП(б) исторїјалыс Краткөй курс велөдөм выль. Ташөм термасөм вредыс кычї нї-нөм оз сет.

Колө пуктыны став вын сы велө, медым партијнөй просвещенїе котыртөм вөлі партија исторїја ленин-ско-сталинскөй Краткөй курс уровень вылын. Заводїтчө партијнөй кадрјаслөн пыды-сан да серјознөја велөдчан кад, тајө нөшта јонжыка калїтас партијаөс, вөчас сїјөс нөшта јонжыка вын-јөраөн, вооружїтас сылыс бојецјасөд маркїзм лени-нїзм непөбөдїмөй оружі-јөдн.

„Правда“, сентябр 17-өд лун.

## 9—10 тоннаөн лун

Машїнїст Иван Мїхајло-вїч Осїпов јорт (Пал МТС) БсО—34 вартан машїнаөн быд лун вартө 9—10 тон-наөн нан. Ајбабїн.

## Партијнөй олом

### Мунө ыжыд лөсөдчана уж

ВКП(б)-лыг исторїја велөдөм јылыс ВКП(б) Комї Обкомлыс шудм оломө пөртөмөн, ВКП(б) райком нүөдө ыжыд лөсөдчана уж. Вылыс вїдлалїс велөдчыс-јаслыс да пропагандистас-лыс состав.

Райцентрса коммунистјас пөвсын котыртїс 3 партиј-нөй кружок, көнї кутас велөдчыны 55 морт. Тајө кру-жокјасас өнї индөма прөве-ревнөй, бур пропагандист-јасөс.

Сїктса партијнөй органи-зацијајасын да беспартијнөй ужалыс јөз пөвсын ВКП(б)

исторїјалыс Краткөй курсөн төдмөдөм выль сїктјасө ыстөма райпартктивса ком-мунистјасөс, кодјас кутас-ны инструктирујтны пропа-гандистјасөс да нүөдны агїтаторјас пөвсын собра-нїејас. Најө төдмөдасны ВКП(б) исторїја Краткөй курс учебнїкөн да котыр-тасны партијалыс исторїја пыдїа велөдөм куҗа кру-жокјас.

ВКП(б) райком сентябр 26-өд лунсан кутас нүөдны пропагандистаслыс райсе-минар.

К-В

Вылгорт.

## ВКП(б) исторїјалыс Краткөй курс велөдөм куҗа кружокјаслөн медвоҗа занатїејас

Сентябр 19-өд лунса ры-тө райцентрса коммунист-јас пөвсын вөлі нүөдөма партија исторїјалөн выль учебнїк куҗа медвоҗа за-натїејас.

Райцентрса коммунистјас пөвсын котыртөма 3 партијнөй кружок, көнї велөд-чыны шымыртөма 55 мор-төс.

ВКП(б) исторїјалыс Крат-

көй курс велөдөм куҗа кружокјасын медвоҗа за-натїејас вылын велөдчыс-јас ставыс, кычї өтї ошкө-ны ВКП(б) ЦК-өс да Ста-лин јортөс выль, јона гө-гөрвоана учебнїк лөдөмыс, кодї нөшта сетө позанлун бура велөдны да төдннн большевїстскөй партијалыс славнөй исторїја.

## Примитөма партијаө

Пал сїктсөветувса Крас-нөй Арміја нїма колхозса јуралыс Степан смиртовїч Размыслов јортөс палса первїчнөй партијнөй органи-зација, кычї медбур колхоз-са јуралысөс, примїтїс

ВКП(б) шленө кандидатө. ВКП(б) райкомлөн бјуро первїчнөй партијнөй органи-зацијалыс шудмсө вынө-дїс.

Шешуков.

## Лыткїн агїтаторјасөн оз вескөдлы

Верховнөй Сөветјасө бөр-јысөмјас кадын Озол сїкт-сөветувса колхозјасын ужа-ез-на нүөдлы. Сїјө воштїс агїтаторјасөс да ез понды вескөдлыны наөн.

Сїктсөветса јуралыс Лыт-кїн агїтаторјаскөд бөсөда ез-на нүөдлы. Сїјө воштїс агїтаторјасөс да ез понды вескөдлыны наөн.

Јелфїмов.

## ВОСПИТАВАННЫ ТОМЈӨЗӨС БОЛШЕВИСТСКОЈ ТРАДИЦИЈАЈАС ГАМӨН

Ужалыс томјөзлөн оло-мыс да тышыс торјөдны позтөма јїтчөмаөс больше-вїстскөй партија исторїјакөд, Ленин, Сталин нїмјаскөд. Нөшта 1903-өд воын-на РСДРП-лөн II-өд сјезд вы-лын, кодї пуктїс больше-вїзмлы подувјасө, вөлі Ленин предложенїе сертї примїтөма велөдчыс томјөз дїнө отношенїе јылыс резолюција. Сыын томјөзөс вөлі өлөдөма лөжнөй друг-јасыс — меншевїстско-есе-ровскөй лагерса быдсїкас фїлїстерјасыс да оппорту-нистјасыс. Партија чукса-лїс том јөзөс решїтелнөја да пөшщадатөг тышканы буржуазїјалөн агентјаскөд, медым дорны целнөй со-циалистїескөй мировоззре-нїе, медым лоны капїта-лїзмлы паныд повтөм да стојкөй бојецјасөн.

Большевїстскөй партија вескөдлөм улын чужїс, быдмїс да ідејнөја зака-

лїтчїс томјөзлөн комму-нистїескөй сојуз. Классө-вөй тыш бын чужїс Ле-нинско-Сталинскөй ком-сомол—сөветскөй томјөз-лөн уна мїльїон лыда ор-ганизација. Комсомол вев-тїс асөс куслытөм слава-өн социалистїескөй строї-телство став фронтјас вы-лын.

Комсомол воспитывајтө став сөветскөй томјөзын зев ыжыд рафөјтөм да преданност Ленин—Ста-лин партија делөлы, аслас социалистїескөй рөбіна делөлы, презренїе да лөг-лун социализмлөн врајас дїнө, велөдө пөшщадатөг грөмїтны да бырөдны врајасөс.

Комсомол—массөвөй бес-партијнөй организација, кодї прїмыкајтө ВКП(б) дї-нө. Бурец та вөсна ВЛКСМ программаө да уставө, кодјасөс разрабо-тајтөма Сталин јорт индө-

јас сертї да примїтөма ВЛКСМ-лөн X-өд сјезд вылын, вөлі пыртөма прин-ципалнөй поправкајас, код-јас бырөдїсны комсомолө примїтїгөн војдөр сушест-вувтыс ограничєнїејас. ВЛКСМ лоїс аслас состав сертї јонжыка паскыд организацијаөн, воҗа сер-тыс. Талы быдногыс прө-тївїтчїсны комсомолскөй организацијајас руковод-ствоө өткымын местајасын народлөн сујсөм врајас. Массажасыс полөмөн, партија делөлы вред вөчны зїлөмөн, најө быдногыс тормозїтїсны ВЛКСМ рад-јаслыс быдмөм, вөчлїсны іскусственнөй преградајас, медым ылыстыны комсомо-лөс несөјузнөй томјөзыс. I сөмын став шпїонскөй троцкїстско-бухарїнскөй да буржуазно-националистїес-көй шајкајас пөшщадатөг грөмїтөм востїс воынму-ныс томјөзлы ВЛКСМ радјасө паскыд туј.

1938 воса первој воын-јөн комсомол примїтїс ас-лас радјасө мїльїонөн-жынїднөз томјөзөс, ко-тыртїс 15 сурс саяс выль

первїчнөй комсомолскөй организација. ВЛКСМ-лөн Московскөй организација, напїрмер, быдмїс 125 сурс морт выль да Ленинград-скөй—100 сурс выль!

Комсомолө пырө воын-муныс сөветскөй томјөз, кодї помтөм преданнөй большевїстскөй партијалы, сылөн Сталинскөй Цент-ралнөй Комїтетлы да Сө-ветскөй Правїтелстволы. Комсомолө локтө том по-колєнїелөн цветыс, мїјан эпохаса медга дона јөз. Сталинградскөй областын комсомол радјасө бөрја кадөн примїтөма 2 сурс саяс тракторїстјасөс да комбајнерјасөс да 340 учї-телөс. Тајө областса Трак-торозаводскөй районын вы-лыс примїтөм 1.167 комсо-мольцыс 822 їмеїтөны не-полнөй среднеј, среднеј да высшөй образованїе і сөмын 345 помалїсны на-чалнөй школајас.

ВЛКСМ-лөн воынмуныс сөветскөй томјөз шщөт вөстө быдмөм сувтөдө комсомолскөй да партијнөй организацијајас воҗө зев ыжыд кывкүтөм. Став

комсомолецјасөс да тор-јөн выльјасөс коммунистї-ескөја воспитатөм, налыс ідејно-полїтїескөй уро-веньсө кыпөдөм, том бо-јецјасөс полїтїескөја за-калїтөм ем зев важнөй по-лїтїескөй мог быд ком-сомолскөй да партијнөй ор-ганизацијалөн. Колө луныс-лун кропотлївөја да нас-тојчївөја ужавны комсо-моллыс быдмөм закрепї-төм куҗа, да лөсөдны став позанлунјасөс быд комсо-мольцөн воҗмөстчөм да спосөбностјас петкөдлөм выль.

Көч і жал, но уна ком-сомолскөй организацијајас кокнїда да несерјознөја относитчөны тајө ыжыд полїтїескөй мог дїнас. Ез бырны нөшта комсомо-лын вескөдлысјас, кодјас велалїсны лыдөдыны сурс-јасөн да оз казавны торја мортөс, вескөдлөны во-обшче да оз төдны быд организацијалыс состојанї-есө, прїнимајтөны шїроко-вещщателнөй шудмјас, а мөд луннас на јылыс вунө-дөны.

Пер'мын бөрја көкјамис

### Ödžödný gosudarstvolý turun postavka myntöm

Партија да правителство асланыс шудмын индисны, мыј госуларстволы турун поставка план јул тöлысын колö тыртны 70 прöчент да августын тыртны 100 прöчент вылö.

Тајö быд колхозлы да öткаоыс овмöслы закон.

Рајонын воғынмуныс колхозјас тајöс бура гöгöрвоисны да госуларстволы кадын сетисны бур качествова турун. Но ташöмыс еша. 95 колхоз пыс госуларстволы турун поставка мынтан план тыртисны сöмын-на 35 колхоз, кодјас срокыс воғынмуныс бостисны преміја (надбавка) 3977 шайт сöм.

Кыз аған рајонын унжык колхозыс, а шöщ і öткаоыс талуңа госуларстволы ез мынтыны турун поставка, мыј вöсна сентябр 16-öд лун кежлö рајонын турун поставка план тыртöма сöмын-на 57 прöчент вылö.

Торја сиктöветјасса да колхозјасса јуралысјас, кыңи Палса, Часса, Зеленец-

са, доґса да Лопјуса сиктöветјасыс талуңа ез занымајтчыны госуларстволы турун поставка мынтан ужöн, мыј вöсна Палса сиктöветын турун поставка план тыртис сöмын-на öти Краснöј Армија нима колхоз, мукöд колхозјасыс ез-на мынтыны нi öти килограмм. Зеленецса сиктöвет турун поставка план тыртис сöмын-на 27 прöчент вылö, Лопјуса—21 прöчент да доґса—30 прöчент вылö. Оз воғын мунны і Пажгаса да Часса сиктöветјас.

Таыс омöлжык положенијеыс öткаоысјаслöн. Рајонын öткаоысјаслы колö мынтыны 50 тонна турун, а мынтöма сöмын-на 1,38 тонн.

Быд сиктöветса да колхозса јуралыслы, быд öткаоыс овмöслы пöра гöгöрвоны сiјöс, мыј турун поставка ем öбязателнöј поставка. Сiң-кö нинöм вичыстöг реғыдöн колö госуларстволы здајтны тырмымöн да бур качествова турун.

Малцев.

### Учотсö пуктöма омöла

доґ сиктöветува „Доброволец“ колхозса бригадир Потапов 3-4 лунјасöз колхозникјасыс ужалöмјассö оз гiжав. Вошталис трудоуөнјас.

Таво вылö трудкнiжкајасö колхозникјасыс ужалöмјассö ез-на гiжавлы. Колхозникјас оз тöдны кымын трудоуөн ужалисны.

Потапов

### Трудоуөнјассö вошталö

Лопју сиктöветулын „Поворот“ колхозса бригадир Муравјев Иван Яковлевич вошталö колхозникјасыс трудоуөнјас. Сiң, колхозник С. Муравјевлы

Учот пуктытöм вöсна бригада быд ужöн кысö меö бöрын.

Колхоз правленіјелöн бригадир Потаповöс колö шöктыны бригадаын пуктыны бур учот да гiжавны трудкнiжкаö трудоуөнјас.

1000 квадратнöј метр ыщкöм местаö гiжис 100 метр. Муравјевдн трудоуөнјас вошталöмыс колхозникјас јона недовольствујтöдны.

Ош гыж.



На снимке: в колхозе „50 лет Сталина“ (Ростовская область) стахановец-колхозница Е. Д. Нестеренко за отбором лучших арбузов.

### Петисны пöрдöчыны

„XVII-öд партсјезд“ колхозса колхозникјас (Ыб сиктöвет) асланыс öтувја собраније вылын 10 сурс кубометр пöрдöм да кысöм вылö вöчисны вöрпункткöд хоґажственнöј договор.

Тајö-жö собраније вылын, хоґажственнöј договор вöчöмбöрын, воґмöстчыс колхозникјас—Иван Матвејевич Томов јорт да мукöд вöрпункткöд вöчисны индивидуалнöј соглашенијејас 2 сурс кубометрöн вöр пöрдöм вылö. Василіј Михајлович Белоголов бостис öбязательство пöрдöны—1500 кубометр вöр.

Колхозын сентябр 18-öд лунö котыртчис пöрдöчысјаслöн 9 морта бригада да петисны пöрдöчан уж вылö. d. Томова.

### Во пом кежлö лоö шедöдöма 400 трудоуөн

Полиевкт Степанович доронилы 71 арöс. Сiјö олöм-лöн туыс прöјдiтö проклатöј важ вывти і öнија, шуда да гаґа олöмöд. дороніјас, кујим вок быдмисны вывти омöл условијејасын—кöмтöг-пагтöг да шыг-нисö пöтöн. Кöт кушöма најö ез зiллыны ужавны во вуґмöн наң некөр ез вермывны бостны.

Весшöрдö мырöмыс дöзмöдöн, Полиевкт Степанович мунис карö. Сиктса лок олöм кöсјис вежны карса „бур“ олöм вылö. Но царскöј самодержавіје дырји ужалыс мортлы сиктыны нi карын ез вöв шуда, гаґа олöмыс. I сiңикöн доронін јорт 25 во гортас воытöг ужалис Кострома карса öтик заводын і став ужыс сылöн мунис капиталистјасыс пöлза вылö.

Сöмын Великöј Октабрскöј революција чышкис карыс капиталистјасöс да сиктыс помещикјасöс, кулакјасöс да мукöд експлоататорјасöс. Сöмын революција Полиевкт Степановичöс да уна сыкоф-жö мукöдöс мездис сöкыд олöмыс да сетис поґанлун стрöитны шуда, гаґа олöм.

Полиект доронін зумыда сувтис партијадн да советскöј правителстводн индöм туј вылö—коллективизација туј вылö. 1929-öд воын Шыладор сиктын котыртчис медвоґаа колхоз „Выл тујöд“. Медвоґаа шленöн тајö колхозö пырис Полиевкт Степанович доронін. I колхозö пыран медвоґаа лунсаң талуңа лунöз доронін јорт вежысвöгö ужалö колхознöј конухöн. Окмыс во чöжса ужöн Полиевкт Степанович чöжис ыґыд да бур опыт. Вöвјас сылöн вердасаöс, мичаöс, јондöс. Ставсö öни вiçö 14 вöв. Талуңа лун кежлö во заводитöмсаң доронін јорт ужалис-нын 300 трудоуөн. Во помасиг кежлö кöсјö бостны 400 трудоуөн.

доронінлöн гöтырыс 1934 восаң вiçö колхознöј чаңјас. Таво сiјö најöвитис-нын 300 саяс трудоуөн. Пöрыс колхозник гоґа олöны шуда, гаґа, тырсуґсана олöмöн. Öни Полиевкт Степанович некөр оз поваскија лунныс. Сiјö тöдö, мыј аскија лунныс воö нöшта-на шуда-жык, нöшта-на гаґажык.

I. K. доронін.

### Содö стахановецјаслöн радыс

Трактор колхозын (Пал сиктöвет) турун, наң уборка ужјас да шабди волсалöм ештöдöма. Öни колхозникјас заводитисны наң вартны да картофел бостны.

Колхозын емöс уна стахановецјас да стахановкајас. Сiң, например: Стахановка домна Василјевна Гидорова быдлуңа нормајас тырталö 150-200 прö-

чент вылö. Сiјö тöлысса ужалöмыс бостис 60 трудоуөн.

Оз колчы том јöзыс і 70 арöса Марја Петровна Гидорова јорт, кодi шабди дорын ужалигöн быд лун нормајас тырталö 200 прöчент вылö. Бура ужалö і шабди вöчыс бригадаын бригадир Алексеј Яковлевич Потолыцын јорт.

B. Гидоров

### Економитис 145 килограмм гор'учеј

Тракторист Прокопј Иванович Лыуров јорт (Пал МТС) аслас еменаын гöрис колана 140 гектар пыдди

165 гектар. Економитис 145 килограмм гор'учеј.

Ајбабин.

тöлыс чöжöн комсомолö пырис кујим сурс гöгöр зон да нывка. Но нi ВЛКСМ горком, нi райкомјас став тајö каднас ез обсудитны нi öти вопрос, кодi јитчöма выл комсомолецјасöс политическöја воспитајтöмкöд. Воспитателнöј ужсö сені вежöны грубöја горзöмöн, администрујтöмöн. Сгөр-жiнскиј нима заводын емöс комсомолецјас, кодјас ез-на нöшта вевјавны получитны комсомолскöј билетјас, но незадачливöј вескöдлысјас милöст куґа получитисны-нын взысканијејас „омöл повефенијеыс“. Комсомоллöн Пермскöј горком, партијалöн Пермскöј горком мунöны ташöм возмутителнöј фактјасыс боктi.

Комсомолскöј радјаслöн дугдывтöг быдмöм ем мијан томјöз политическöј активностлöн петкöдчöм. Уна зонјасöс да нывјасöс примитöма ВЛКСМ-ö избирателнöј кампаніеын активнöја участвуютöм сертi, кöни чукöрмис агитационнöј, пропагандистскöј, организационнöј ужлöн опыт, кöни меöса јарјугыда тыдовтчис-

ны социалистическöј стројлöн успехјасыс да победајасыс. Тырвыјö гöгöрвоана, мыј асыс активностö томјöз, кодi участвуютис избирателнöј кампаніеын, вајис і комсомолö. Сені сiјö кöсјö нуöдны воґö обществено-политическöј уж, бостны выл тöдöмлунјас, воспитывајтны ас пышкас большевистскöј качествојас.

Выл комсомолецјаслöн тајö законнöј кöсјöмыс шöкыда встречајтöб чиновничей равнодушіеöн. „Енергија“ колхозын, Белоруссијаын, кык тöлысöн комсомолскöј организацијаö пырис 23 морт. А комсомол комитет дыр кад чöж ез тöд, кодлы кушöм „нагрузка“ сетны. Чукöртисны заседаије да куґа обсуждајтöм бöрын вiт комсомолецлы „нагрузкајас“ азгисны. Мукöд даскöкјамысыслы нинöм ез вермыны думајтны.

Выл комсомолецјас повсыс жеңыд срокöн выдвинитчисны замечателнöј пропагандистјас, агитаторјас, талантливöј организаторјас. Правда, на повсыс унадын сöмын-на бостöны опыт,

налы требуетöс совет, быдлуңа вескöдлöм. Таын долженöс отсавны партијнöј организацијајас, торја вниманіе јöзöс подбiрајтöмлы сетöмöн, кодјасыс поручајтöс томјöз повсын уж.

Колö öдјöжык бырöдны зев гырыс тырмытöмторјас выл комсомолецјаскöд ужын. Став выл примитöмјасöс колö кыскыны активнöј общественно-политическöј ужö, секи индивидуалнöј подход соблудајтöмöн.

Колö отсавны став комсомолецјасыс пыдысаң велöдны большевистскöј партијалыс исторіјасö. Сетыс мијан томјöз кутас бостны революционнöј опыт, сетыс сiјö усвоитас славнöј большевистскöј традицијајас, сетыс сiјö тöдмалас Ленин—Сталин великöј партија тышлöн да победајаслöн славнöј туј јылыс. ВКП(б) исторіјалыс Краткöј курс јöзöдöм, кодöс ошкöма ВКП(б) ЦК-öн, томјöз встретитис зев ыґыд интересöн.

Томјöзлöн асыс идејно-политическöј уровеньсö кыпöдöм куґа муґлытöм зiлöмыс унаторјö öбязывајтö

комсомолскöј вескöдлысјасöс; медвоґ сыö, медым дöбöдны большевистскöј пöрадок политическöј школајасын да кружокјасын. Комсомолын политическöј велöдчöмлыс состојаније оз поґ признајтны нормалнöјöн. Обкомјасын да нацреспубликајасса комсомол ЦК-јасын емöс пропаганда куґа инструкторјас. Најö занимајтöдны мыјöн колö, но сöмын не пропагандадн. Уна рајонјасын тöлысјасöн абуöс занатијејас, пропагандистјаслöн семинарјас нуöдöны сöмын случајыс случајö. Комсомолын политическöј велöдчöм котыртöм колö кыпöдны выл, јонжыка вылын уровеньсö вылö. ВКП(б) исторіја краткöј курслöн петöм сетö комсомоллы став поґанлунјас тајö могсö олöмö пöртöм вылö.

Воспитанијелöн прекраснöј школадн долженöс лоны правльнöја котыртöм комсомолскöј собранијејас. Но абу геґдöдöс случајјас, кор комсомолецјаслöн собранијејас оз чукöртсывны тöлысјасöн. Та вöсна выл

комсомолец воштö уваженије собраније дiнö, получајтö неправльнöј гöгöрвоом сојузпышкöсса демократија јылыс, омöла воспитывајтö ас пышкас дисциплиналыс да поручитöм фелдыс кывкутöмлыс чувство.

Партијнöј организацијајас нуöны тырвыјö кывкутöм комсомолецјасöс политическöја воспитајтöмыс, да најö öбязанöс отсавны комсомолскöј организацијајасыс öдјöжык вескöдны тырмытöмторјас.

Ленинско — Сталинскöј комсомол — большевистскöј партијалöн вынiјора резерв, сылöн матыса отсасыс. Быд зон да нывка ВЛКСМ-ö пыран первој лунјассаң долженöс воспитывајтчыны, кыңи асланыс мамлöн—Ставсöјузса Коммунистическöј (большевiкјас) Партијалöн достойнöј пијан да нывјас, долженöс оправдајтны организација дiнö принадлежность, код колыбел дiнын сулалис великöј Ленин да кодöс быдлун вескöдлö да велöдö Сталин јорт.

(„Правдалн“ сентябр 11-öд лунса передовöј).

## Китајын војеннӧй ӕјствіејас

### Централнӧй Китајын

Бӧрја каднас јапонскӧй војскајас петкӧдлӧны активност Хенан провинціја асыв-лунвыв јукӧнын. Гуанчжоу кар (Хуанчуан) районн мундны серјознӧй бојјас. Јапоњецјас некымыны атакуютисны китајскӧй позіціјас кар окрестностјасын. Но став јапонскӧй атакајас вӧлі венѡма. Гуанчжоуан војвывланын китајецјас паскӧдӧны контрнаступленіе. Јапоњецјаслыс воӧд мундм тані сувтӧдѡма. Китајецјас бара бостісны квајт сікт. Јапоњецјас бојын воштисны 200 мортӧс вӧдмӧн.

Гуанчжоуан асыв-лунвывланын 2 сурс јапонскӧй салдат 10 танкӧн заводітисны наступајтны шоссе пӧлӧн Шавчен вылӧ. Китајскӧй војскајас, кодјас кутӧны позіціјас гӧрајасын, чорыда возсасӧны јапоњецјаслы паныд. Фронтлӧн тајӧ участок вылын положеніејас јос.

Јанцзы војвыс берег вылын, Гуанцзі кар районн (Цзунзансан ытыв-војвывланын) воӧд нудӧсӧны чорыд бојјас. Китајскӧй војскајас воӧд кутӧны асыныс позіціјас карсань ытыввывланыс возвышенностјас вылын.

Јанцзы лунвыв берег вылын, Цзунзансан лунвывланыс районн, јапонскӧй колонна зыліс піскӧдчыны деан карлан. Мӧд колонна Нанкансан (Синцзі) наступајтѡ вој вылӧ сымогыс, медым атакуютны китајскӧй позіціјас Луншан возвышенностјас вылын тылсан.

Жујчансан ытыв-лунвывланын китајскӧй војскајас зырісны јапоњецјасӧс уна пунктыс да бостісны кык высота. Успешнӧй контратака нудӧсӧны китајецјас тајӧ фронтлӧн

централнӧй участок вылын, некымын возвышенност бостӧмӧн.

Жујчансан ытыввывланын јапоњецјаслы удајтис мунны воӧд сӧмын некымын километр вылӧ. Јанцзы кыкнан берег куза јона укрепітӧм возвышенностјас кутсӧны китајскӧй војскајасӧн.

### Лунвыв Китајын

Сентябр 16-ӧд лунд 14 јапонскӧй самолет ускӧдчылісны Кантон вылӧ да бомбардірујтисны сылыс окрестностјас. Китајскӧй ӕнітнӧй друҕіејас востісны интенсівнӧй бі самолетјас кузаыс.

Сентябр 14-ӧд лунд Лунчжоу кар вестын (Гуансі провинціјаын) пансіс сындывса чорыд бој. 22 јапонскӧй самолетӧс вӧлі встретітӧма сынӧдын китајскӧй істребітелјас ескадрілабн. Бој дырјі јапонскӧй самолетјасӧс вӧлі вӧтлӧма.

### Китајын војеннӧй ӕјствіеј



Снімок вылын: Китајск артиллеріја позіціја вылын.

## Испањіјаса фронтјас вылын

(Парижсан ТАСС јуӧртӧмјас серті)

Испанскӧй міністерство офіціалнӧй сводкаын јуӧртӧ, мыј сентябр 16-ӧд лунд став фронтјас вылын вӧлі лӧн.

Фашистскӧй авіаціја вылыс чорыда бомбардірујтис барселонаса гражданскӧй населеніејос.

Сентябр 16-ӧд лунса асылын кык мотора 15 фашистскӧй самолет, выліт лебалӧмӧн, шыбытисны Барселона вестӧ 100 гӧгӧр бомба, кодјаслӧн тӧдчымӧнја јукӧныс усі Барселонаса уна јӧза местајасӧ да порт районӧ. Гражданскӧй населеніејос пӧвсын артавсӧ 31 вӧдм да 124 ранітӧм—унжыкыс нывбаба јас. Бомбардіровканас жуҕдӧдѡма уна зданіејос да кык англискӧй пароход, кодјас сулалісны портас.

## Колхознӧй кузњеч-стахановец

Ыб сіктӧсвевтуса Кагановіч німа колхозыс шлен Костаров Нікіта Варсонович колхознӧй кузњечын ужалӧ стахановскӧја. Сіјӧ аслас уждӧн обеспечітӧ кык колхозӧс—ужалӧ Кагановіч німа да 17-ӧд партсјезд німа колхозјасын. Нікіта Варсонович ужалӧ качественнӧја да добросовестнӧја. 17-ӧд партсјезд німа колхозын Костаров јорт 5 лундн ремонтірујтис 15 телега.

Л. Колегов.

## Урокјас вылӧ локтӧ гӧтӧвӧтчӧмӧн

Александр Герасимовіч Захаров јорт ужалӧ Жыдач сіктын началнӧй школаса заведујущӧдӧн. Захаров јорт ужалігӧн школалӧн чужӧмбанис јона вежгіс. Школасӧ бура оборујутіс, шщӧкӧтурітис. Жожјас, партајас да доскајас мавталӧмадс.

Ӧні школалӧн класјас југыдӧс да гажадс.

Урокјас вылӧ Захаров јорт локтӧ бура лӧсӧдӧмӧн.

Челафлӧн колдм војас серті таво дісціплінаыс буржык. Најӧ бура кывдӧны урокјас вылын велдӧмсӧ да гортјасас бура гӧтӧвӧтчӧны урокјас кежлӧ.

Захаров јорт школаын котыртіс уна сікас кружокјас. Кружокјасын челаф велдӧдӧны бура.

Л. Колегов

Ыб

## Оз сузӧдны газетјас

Сыктывдін рајцентрса ӧткымын служащӧјјас оз зыліны кыпӧдны асыныс політескӧй тӧдӧмлун, оз тӧдмагны текущӧј політескӧн, оз лыдфны газетјас да журналјас. Сің, напрімер, рајлесхозын јуралыс Жіжев, Вахніна (почта), Јермакова (рајздрав), Малцева (рајкомол) оз сузӧдны да оз лыдфны газетјас да журналјас.

Тајӧ общественнӧй работнікјасыс ограничавітчӧны радіо пыр бӧрја јуӧрјас кывдӧмӧн, коді зевна тырмытӧм, медым ескӧ кыпӧдны політескӧй тӧдӧмлун. Тајӧ јортјасыслы оз ковкольчыны мукдӧ общественнікјасыс да колд сузӧдны, лыдфны газетјас да журналјас.

## Сідоров вӧрлезіг кежлӧ оз торјӧд јӧз вын

Палса вӧрпунктын јуралыс унаыс-нын воліс „Трактор“ колхоз правленіејос тӧвса вӧрлезіг кежлӧ јӧзвын торјӧддм јылыс, но колхозса јуралыс Сідоров талундӧ вӧрлезіг кежлӧ ез торјӧд ужалан вын, мыј вӧсна вӧрпункт тајӧ колхозас індівідуалнӧй соглашеніејос вӧчіс сӧмын-на ӧті морткӧд.

## Суд

Сентябр 15-ӧд лунд народнӧй суд вӧдлаліс рајзоса старшей агроном Александр Јефімовіч Кузнецов куза уголовнӧй делӧ,

Кузнецовс Кулікова Анна Максимовналы аборт вӧчны способствутӧмыс народнӧй суд јун 27-ӧд лунса 1936 воса закон серті мжјдіс воін жынјӧн кежлӧ трудӧвӧј колоніјаын пукавны.

## Културнӧја, збылыс сӧветскӧй вузасӧм вӧсна

Потребітелскӧй кооперација,—гіжӧ Правда,—вузасӧ сіктын. Сіјӧ обслуживатѡ уна дас мільон мортӧс. Сіјӧ должен могмӧдны уна мільон сӧветскӧй гражданалыс—міјан колхознікјасылыс, міјан сіктса інтелленціјалыс тӧварјас вылӧ пыр да ӧдӧд содыс спроссӧ. Сіктса вузасӧмын ужалысјаслы партіјаӧн да государствонд сетсӧ ыжыд доверіејос. Налдӧн објазаност—зыліны мічмӧдны колхознікјасылыс да колхозніцајасылыс бытсӧ да ӧтсавны колхознӧй стрӧј зорічалдмлы.

Фашизмлӧн троцкіско-бухарінскӧй агентјас,—воӧд гіжӧ Правда,—сіннаныс оз вермыны відӧдны народ вылӧ і сы вӧсна најӧ быд ногӧн кістлісны сіктса вузасӧм. Патентіутӧм фашистскӧй шпјонјас да провокаторјас—зеленскіјјас, вејцерјас зылісны ӧрдӧны тӧварбергӧдчӧдм, жуҕдӧны каналјас, кодјас куза тӧ-

варјас мундны производство вылыс потребітел дінд, медым сіјӧн лішітны сӧветскӧй населеніејос тӧварјасыс да прӧдуктајасыс. Центросојузыс да наркомторгыс вредітелскӧй банда жуҕдӧдм бӧрын кооперација са вескӧдлысјас долженӧс вӧлі пырыстӧм-пыр бостыны вредітелстволыс последствіејас бырӧдӧмӧ да лӧсӧдны сіктын културнӧй вузасӧм, кыз сіјӧс требутӧны партіјалӧн Сталінскӧй Централнӧй Комітет да Сӧветскӧй правітелство.

Но фактјас вӧсталдны, мыј тӧргутыс организацијајас введітелстволыс последствіејасӧс бырӧдӧны нӧджӧ. Уна местаын-на оз тыдав збылыс културнӧй, сӧветскӧй вузасӧм.

Кӧѡ ескӧ унаыс—нін вӧлі гіжлӧма газетјасын сы јылыс, мыј уна селпојасын да селмагјасын ужалысјас лавкаӧ вајдм буржык тӧварјасӧс јуклӧны ас костаныс,

вузалдны сотчӧм нанјас, лавкајасын оз мун ремонт, но рајсојузса ужалысјас тајӧ тырмытӧмторјасӧс бырӧдӧм куза ез вӧчны некушӧм выводјас, а мӧдарӧ, век петкӧдчӧ јавд потворство да покрывателство.

Сің напрімер: Палса селпоын јуралыс Размыслов да селмагса вузасыс Кукліна лавкаӧ вајдм буржык тӧварсӧ бостӧны аслыныс да распределатӧны аслыныс тӧдсајасы. Соҕса селпо ӧтделеніејос вузасыс Шешукова лавкаӧ вајдм буржык тӧвартӧ зӧблалӧ стојка улас да лавкасӧ ігналдм бӧрын петкӧд аслас тӧдсајасы да аслыс.

Тӧвардӧн ас костын јуксӧмлӧн фактјас петкӧдчӧны і Пажгаса, Вьлгортса селмагајасын да Нувчімса ЗРК лавкаын.

Уна лавкајасын, кушӧмкӧ помкајас вылӧ ыстысӧмӧн вузалдны ул, сотчӧм нанјас, кодсӧ весіг сојныд оз шогмы, но нан пӧжалӧмлыс качество бурмӧдм вӧсна селпоса јуралысјас оз тӧждысны. Пекарнајасӧ оз лӧсӧдны сешӧм пачјас, кӧні ескӧ позіс пӧжавны

вылын качества нан.

Јона тырмытӧма мунд і културнӧй лавкајас лӧсӧдӧм вӧсна тыш.

Тавоса воын лавкајас стрӧйтӧм ештӧдӧм да ремонтірујтӧм вылӧ леҕдм 56 сурс шајт сӧмыс віҕдма сӧмын-на 12 сурс шајт, лібӧ кола на 30 лавка ремонтірујтӧм пыдді ремонтірујтӧма сӧмын-на 10.

Сек, кор Пал сіктсӧсвевтуса селмагын кісӧдма став шщӧкӧтуркаыс, ӧшінјасыс, ӧдӧсјасыс да колд нуздын ремонт, а селпоса јуралыс Размыслов ремонт нудӧдм пыдді, културнӧй маҕазін лӧсӧдӧм пыдді ремонт вылӧ леҕдм сӧм кодлы вескалӧма сеталӧма кредитӧн да растаргајтӧм.

Културнӧй лавкајас вӧсна ташӧм-жӧ кывкуттӧма ӧтӧвӧтчӧны і Мордінса, Пажгаса да Прондорса селпојасын јуралысјас, кодјас сің-жӧ талундӧз ез заводітлыны лавкајасын нудӧдны ремонтјас, сек, кор лавкаас урӧдлаыс, некултурностлаыс пырнысӧ оз шогмы.

Селпоса јуралысјасӧс об-

ществодн пуктӧма кывкутана уж вылӧ. Налы колд тӧждысны быд потребітел вӧсна. Нудӧдны быдлунја тыш государственнӧй да кооперативнӧй дісціпліна соблудатӧм вӧсна. Нудӧдны тыш растраткіјаскӧд да гугасысјаскӧд, помнітӧмӧн, мыј потребітелс ылдӧлӧм, гражданиӧс ылдӧлӧм міјан странаын ем ыжыд преступленіејос.

Сӧветскӧй вузасӧмын болшевістскӧй пӧрадок лӧсӧдӧм вӧсна објазанӧс тӧждысны быд партіјнӧй да сӧветскӧй организацијајас. Најӧ објазанӧс сетны практическӧй ӧтсӧг селпоса јуралысјасы да вузасысјасы, но тајӧ уналаын оз тыдав. Уна партіјнӧй да сӧветскӧй организацијајас сіктын вузасӧм бурмӧдм куза оз занімајтчыны, ужнысӧ леҕдмны сӧмын селпоса јуралысјас вылӧ.

Ответственнӧй редактор А. КАРМАНОВ